Theology on the Web.org.uk

Making Biblical Scholarship Accessible

This document was supplied for free educational purposes. Unless it is in the public domain, it may not be sold for profit or hosted on a webserver without the permission of the copyright holder.

If you find it of help to you and would like to support the ministry of Theology on the Web, please consider using the links below:

Buy me a coffee https://www.buymeacoffee.com/theology

PATREON https://patreon.com/theologyontheweb

PayPal https://paypal.me/robbradshaw

A table of contents for the *Journal of Theological Studies (old series)* can be found here:

https://biblicalstudies.org.uk/articles_jts-os_01.php

pdfs are named: [Volume]_[1st page of article]

NOTES AND STUDIES

THE OLD LATIN TEXTS OF THE MINOR PROPHETS. III.

JONAH.

Cod. Weing. I. 14 [14] . . . . *a*nimam hominis
huius: et ne des super nos sanguinem eius iustum: quia tu dme. quem-
15 admodum volisti fecisti: [15] Et acceperunt ionan: et miserunt eum
16 in mare: et stetit mare a violentia sua: [16] et timuerunt viri timore
magno dom.: et immolaverunt hostias dmo. et vota voverunt:
II. 1 [1] Et praecepit dms. ceto magno ut gluttiret ionan: et erat ionas
2 in ventre ceti tribus noctibus: [2] Et oravit ionas de ventre ceti ad
3 dom. dm. suum: [3] et dixit Clamavi ad dom. dm. meum in tribula-
tione mea: et exaudivit me de ventre inferni clamoris mei exaudisti
4 vocem meam: [4] proiecisti me in altitudinem cordis maris: et flumina
me circumierunt: omnia turbulenta tua: et fluctus tui: super me
5 transierunt: [5] et ego dixi: expulsus sum ab oculis tuis: forsitam
6 apponam ut respiciam in templum sanctum tuum: [6] perfusa est
aqua mihi usque ad animam: abyssus cir*cui*vit me: postremo demers*it*
7 caput meum in fissuras montium: [7] et descendi in terram cuius
vectes sunt continentes aeternae: et ascendat corruptio vitae meae:
8 ad te dme. ds. meus: [8] in hoc quod defecerit anima mea a me:
dmi. mei memoratus sum: et veniat ad te oratio mea in templum
9 sanctum *t*uum: [9] custo*d*ientes vana *et* falsa misericordiam suam
10 dereliquerunt: [10] ego autem cum voce laudis et confessionis supplico

I. 14. animam . . . . . . tu] *om* ℵ* (*hab* ℵ$^{c.a}$) eius] *om* 𝔊 15. eum] *τον Ιωναν* 95 185 16. hostias] *θυσιαν* 𝔏 (*exc* 51 62) *A Q** (*θυσιας* Q^a) *om* 95 185 dmo.] *om.* ℵ* (superscr $\overline{κω}$ ℵ^1).

II. 1. tribus noctibus] *pr τρεις ημερας και* 𝔊 2. de ventre ceti] *om* ℵ* (*hab* ℵ$^{1\ c.a\ (vid)\ c.b}$) 3. et dixit . . . mea] *om* ℵ* (*hab* ℵ$^{1\ c.a\ (vid)\ c.b}$) in tribulatione mea] *om* 95 185 5. ut respiciam] *επιστρεψε* ℵ* (*επιβλεψε* ℵ^1–*ψαι* ℵ$^{c.a,\ c.b}$) templum] *τον λαον* 𝔊^{B*b} (*τον ναον* B^{ab} ℵ *ναον A Q*) 6. animam] + *μου* 𝔏 𝔓 $Q^{a\ (mg)\ vid}$ (*om* 𝔊 *Q**) 7. et 1°] *om* 𝔊 (*hab* 42) vectes] + *αυτης* 𝔊 sunt] *om* 𝔊 corruptio] *εκ φθορας* 𝔏 𝔓 *A* vitae meae] *η ζωη μου* 𝔏 𝔓 *A* ad te] *om* 𝔊^B

11 tibi : quaecumque vovi reddam tibi salvatori meo domino [11] Et *Cod. Weing.*
praeceptum est ceto et eiecit ionan in aridam
III. 1, 2 [1] Et factum est verbum dmī. ad ionan iterum dicens [2] Surge et
vade in n*i*neve*n* civ*itatem* magnam : et praedica in eam : secundum
3 praedicationem priorem : quam ego palam locutus sum ad te [3] Et
surrexit ionas et abiit in nineven civitatem : sicut locutus est ad eum
dms̄. nineven autem erat civitas magna deō. quasi itinere viae dierum
4 trium : [4] et coepit ionas introire in civitatem : quasi itinere unius
diei : et praedicavit et dixit : adhuc triduum et ninive civitas evertetur
5 [5] Et crediderunt viri ninevitae in deō. : et praedicaverunt ieiunium : et
6 induerunt se cilicium a maiore usque ad minorem eorum : [6] et
pervenit verbum ad regem nineves : et exsurrexit de throno suo et
posuit vestem suam ab se : et operuit se cilicium et sedit cinerem :
7 [7] et praedicatum est in nineve : a rege et a maioribus civitatis eius
dicens : homines et iumenta : et boves et oves non gustent quicquam :
8 neque pascantur neque aquam bibant [8] et cooperuerunt se cilicia

II 11 Lucif. Cal. *De sanct. Athan.* ii III 1–6 Lucif. Cal. *De sanct. Athan.* ii III 3 Tycon. *Reg. Quart.* III 6–10 Lucif. Cal. *De sanct. Athan.* ii

10. tibi salvatori meo] *σοι σωτηριου B εις σωτηριον μου* ℵ$^{c.a\ non\ c.b}$ *A Q sic sine μου* 22 62 147 *εις σωτηριαν μου* 𝔏 (*exc* 22 62 91 147) 26 49 106 11. praeceptum est] + *απο* **Κυριου** ℵ$^{c.b}$ (postea ras) + **Κυριος** 22 51 62 147 eiecit] reiecit *L*] Ionan] Ionam *L* in aridam] super terram *L επι την ξηραν* 𝔊 𝔏 (*exc* 62 147 *εις την ξηραν*) 𝔓

III. 1. Ionan] Ionam *L* 2. et 1°] *om* 𝔊^{B} *hab* ℵ$^{c.a}$ (postea rasum) *A Q* Nineven] Ninevi *L* **Νινευη** 𝔊 **Νινευην** ℵ eam] ea *L* palam] *om L* 𝔊 3. Nineven 1° 2°] Nineve *T L* civitatem] *om L* 𝔊 sicut] secundum quae *L καθα* 𝔊^{B} 𝔏 (*exc* 22 36 51) 𝔓 (*exc* 26 49 106) *Q*^{a} (*καθως Q**) ad eum] ei *L om* 𝔊 𝔏 (*hab* 36) 𝔓 (*hab* 49) deō.] adeo *L* quasi itinere viae dierum trium] sicut iter tridui *L* 4. quasi itinere] sicut iter *L* + *οδου* 26 36 49 233 *A Q* unius diei] *tr L* triduum] triduo *L* (*οι λ' τεσσερακοντα Q*^{mg}) civitas] *om L* 𝔊 evertetur] subvertetur *L* 5. in] *om L* 𝔊 induerunt] vestierunt *L* cilicium] cilicia *L σακκους* 𝔊 maiore] maximo *L* + *αυτων* 𝔊^{B} *Q*^{mg} (*om A Q**) *μικρου* 26 36 49 51 106 *μικρου αυτων* 22 62 147 minorem] minimum *L μεγαλου* 22 26 36 49 51 62 106 147 (*εως μεγαλου αυτων* ℵ$^{c.b}$ (postea *μεγ. αυτ. εως μικρ. αυτ.* revoc.) *A Q* 6. verbum] *λαος* ℵ$^{c.b}$ (mox *λογος* revoc.) ad] usque ad *L* Nineves] Nineve *L* **Νινευη** 𝔊 𝔏 𝔓 **Νινευης** ℵ* (*s* improb. ℵ$^{c.a}$ postea ras) exsurrexit] surrexit *L* throno suo] sede sua *L* posuit] abstulit a se *L* vestem] stolam *L* ab se] *om L* operuit] circumdedit *L* 7. praedicatum est] + *και ερρεθη* 𝔊 (*Compl* = *Cod. Weing.*) in] *om L* Nineve] *pon. post* a rege *L* a maioribus civitatis eius] a magistratibus illius *L και παρα των μεγιστανων αυτου* 𝔊 *παντων μεγιστανων αυτω̄* ℵ$^{c.a,\ c.b}$ dicens] *λεγοντων* 𝔏 *Ald.* iumenta] pecudes *L* non gustent quicquam] nihil gustent *L* neque 1°] sed nec *L* pascantur] vescantur *L* neque 2°] et . . . non *L* bibant] *πιετωσαν* 22 51 68 87 91 153 *Compl. Ald. πινετωσαν* 36 49 62 147 233 8. cooperuerunt] circumdederunt *L*

Cod. Weing. homines: et proclamaverunt homines et iumenta ad dm̄. vehementer:
et reversi sunt unusquisque de via sua maligna: et iniusta quae erat in
9 manibus eorum: et dixerunt: [9] quis scit si paenitebitur ds̄. et avertit
10 iram furoris sui: et non peribimus: [10] et vidit ds̄. opera illorum quia
reversi sunt unusquisque a viis suis malignis: et paenituit dm̄. super
mala quae locutus est ut faceret eis et non fecit:
IV. 1 [1] Et contristatus est ionas tristitia magna: et maestus factus est:
2 [2] et oravit ad dōm̄. et dixit: dm̄ē. nonne haec sunt verba mea: cum
adhuc essem: in mea terra: propter hoc proposueram fugere in
tharsis: quoniam sciebam quia tu misericors es: et indulgens: et
3 patiens: et nimium misericors: et paenitens in malignitatibus [3] Et
nunc dominator dm̄ē. accipe animam meam a me: quoniam bonum
4 est mihi mori magis quam vivere [4] et dixit dm̄s̄. ad ionan: si valde
5 contristatus es tu [5] Et exiit ionas extra civitatem: et sedit contra

III 10 Tert. *Adv. Marc.* ii. 24 III 10 *Cod. Wirceb.* IV 1–8 *Cod. Wirceb.* IV 1, 2 Lucif. Cal. *De sanct. Athan.* ii IV 2 Tert. *Adv. Marc.* ii 24.

homines 1°] + *και τα κτηνη* 𝔊 homines et iumenta *om* 𝔊 iumenta] pecudes *L* ad] apud *L* vehementer] instanter *L* de] a *L* sua] *αυτων* 𝔊ᴮ 22 maligna] mala *L* et iniusta *ad fin. com.*] et ab iniquitate manuum suarum dicentes *L* et dixerunt] *λεγοντες* 𝔊 9. scit] scibit *L* si paenitebitur] + *και παρακληθησεται* 𝔏 (*exc* 91 153) *ει επιστρεψει* 68 87 91 et avertit] et avertet *L* *pr και παρακληθησεται* 68 87 *pr κυριος και παρακληθησεται* 91 153 iram] ab ira *L* *εξ οργης* 𝔊 𝔓 *απο οργης* 𝔏 10. opera] operam *L* unusquisque] *om* 𝔊ᴮ a viis suis malignis] a via sua mala *L* dm̄.] dominum *Tert* super mala] malitiam *Cod. Wirceb.* de malignitate *L* de malitia *Tert* quae] quam *Cod. Wirceb.* *Tert* qua *L* locutus est] dixerat *Tert* ut faceret] facere *L* facturum se *Tert* eis] *om Cod. Wirceb.* illis *Tert* et non fecit] nec fecit *Tert*

IV. 1. contristatus est] + *επι τουτοις* 95 185 tristitia] tristia *Cod. Wirceb.* maestus factus est] confusus *Cod. Wirceb.* confundebatur *L* 2. oravit] orabit *Cod. Wirceb.* ad dōm̄.] apud Deum *L* dixit] dicens *L* dm̄ē.] *pr* O *Cod. Wirceb. L pr ω* 𝔊 𝔓 *ω δη* 𝔏 *pr ω ω δη* ℵ^c.b vid^ *Q*^a^ haec sunt] *tr Cod. Wirceb.* *om* sunt 𝔊 verba mea] + *ησαν* 51 62 95 147 185 + *ους ελαλησα* A cum] dum *Cod. Wirceb.* in mea terra] in terram me*am* *Cod. Wirceb.* in terra *L* propter hoc] propterea *Cod. Wirceb.* *Tert* ideo *L* proposueram] praeoccupaveram *L* praeveni *Tert* *προεφθασα* 𝔊 fugere] profugere *Tert* in Tharsis] in Tarosos *Tert* *εις Θαρσεις* 𝔊 quoniam] quia *Tert* sciebam] scivi *L* cognoveram *Tert* + *εγω* ℵ^c.a^ (mox improb.) quia] *om Tert* tu] *om Tert* + *θ̄ς̄ Q* es] *om Cod. Wirceb. L* te esse *Tert. om* 𝔊 𝔏 𝔓 et 3°] *om* 𝔊 misericors 1° *ad fin. com.*] *Cod. Wirceb.* = *Cod. Weing.* miserator et benevolus patiens et misericors et paenitens in malignitatibus *L* misericordem et miserescentem patientem et plurimum misericordiae poenitentem malitiarum *Tert* 3. quoniam] quia *Cod. Wirceb.* est] *om* 𝔊 magis quam vivere] *om* magis *Cod. Wirceb.* *η ζην με* 𝔊ᴮ 𝔏 𝔓 *μαλλον η* (*ει* ℵ*) *ζην με* ℵ^c.a^ (*μαλλον* postea ras) *η ζην* ℵ^c.b^ *A Q** ^vid^ *η ζην με Q*^mg^ 4. Ionan] Ionam *Cod. Wirceb.* Ιωναν 𝔊 ad Ionan si] *om* 68 87 91 valde] vehementer *Cod. Wirceb.* + *συ* ℵ* (improb. ℵ^c.a^ postea ras) 5. sedit contra civitatem] *om Cod. Wirceb.*

civitatem : et fecit ipse sibi tabernaculum : et sedebat sub ipso in *Cod. Weing.*
6 umbram : donec videret quid accideret civitati : [6] Et praecepit dm̄s.
ds̄. cucurbitae : et ascendit super caput ionae ut esset umbra super
caput eius : et obumbraret eum a malis eius : et gavisus est ionas super
7 cucurbitam gaudio magno : [7] et praecepit dm̄s. vermi antelucano in
8 crastinum et percussit cucurbitam : et arefacta est : [8] et factum est
confestim oriente sole : et praecepit ds̄. spiri . . . [*Cod. Wirceb.*] *Cod. Wirceb.*
. . . ustionis comburenti Et percussit sol super caput ionae
et interestuabat et deficiebat anima eius et dixit bonum est mihi
9 mori quam vivere [9] Et dixit dm̄s. ad ionam si valde contristatus es
tu super cucurbitam et dixit valde contristatus sum ego usque
10 ad mortem [10] Et dixit dm̄s. tu pepercisti super cucurbitam in qua
non laborasti in eam neque nutristi eam que sub nocte nata est et
11 sub nocte perit [11] ego autem non parcam nunc parcam ninevem
civitatem magnam in qua commorantur plus quam cxx milia
hominum quae non scierunt dextram aut sinistram et pecora multa

NAHUM.

I. 4 [4] Comminans mari et arefaciens illud . . . . . *Tertullian.*
5 [5] Montes commoti sunt ab eo, et colles contremuerunt et denudata *Cyprian.*
6 est terra ante faciem eius, et omnes qui inhabitant illam. [6] A facie

IV 9–11. Lucif. Cal. *De sanct. Athan.* ii
Nahum I 4 Tert. *Adv. Marc.* iv 20 I 5 *Spec.* cxxi I 5–7 Cypr. *Testim.* iii 20

ipse] *om* 𝔊 sibi] *αυτω* 𝔊^{B} 87 233 tabernaculum] -am *Cod. Wirceb.* in umbram] *om Cod. Wirceb.* 𝔊^{B} *εκει* 36 49 accideret] *εσται* 𝔊 civitati] *pr εν* ℵ 6. super 1° 2°] supra *Cod. Wirceb.* ionae] eius *Cod. Wirceb.* umbra] *pr εις* ℵ$^{c.a}$ (mox ras) eius 1°] ionae *Cod. Wirceb.* et obumbraret eum a malis eius] ut a malis obumbraret illum *Cod. Wirceb.* et obumbraret] *του σκιαζειν* 𝔊 eius 2°] *αυτων* ℵ* (–*του* ℵ$^{c.a, c.b}$) 7. dm̄s.] *ο Θεος* 𝔊^{B} 𝔏 𝔓 Κυριος *ο* Θεος *A Q* 26 36 49 62 106 147 233 *ων* ℵ* antelucano] matutino *Cod. Wirceb.* 8. ds̄.] *pr* κ̅ς̅ *A Q* 26 153 spiri . . .] sp̄u *Cod. Wirceb.* bonum est] *om* est 𝔊 mihi] *om Q** hab *Q*^{mg} mori] + *με* 𝔊^{B} 𝔏 𝔓 (*om με* ℵ) vivere] + *με* ℵ$^{c.a}$*Q* 9. dm̄s.] *ο* Θεος 𝔊^{B} deus *L* Κυριος *ο* Θεος 𝔏 (*exc* 153 233 Κυριος) 𝔓 (*exc* 68 87 91) ℵ$^{c.b}$ *A* Ionam] Ιωναν 𝔊 et dixit 2°] *om L* ego] *om L* 10. super] *om L* cucurbitam] cucurbitae *L* in eam] *om L* 68 87 91 95 153 185 *επ αυτην* ℵ$^{c.a}$ ^(vid)^ *εις αυτην* ℵ$^{c.b}$ *Q*^{a} neque] *και ουκ* 𝔊 (*ουδε* ℵ$^{c.b}$) que] quae *L η* 𝔊 sub nocte nata est] *tr* 𝔊^{B} 𝔏 𝔓 sub nocte 2°] per noctem *L* 11. nunc parcam] *om L* 𝔊 Ninevem] in Nineve *L υπερ* Νινευη 𝔊 magnam] *om A* commorantur] habitant *L* + *εν αυτη Q*^{mg} plus quam] *πλειους* 𝔊^{B} 𝔏 𝔓 *πλιου* ℵ* (*πλιους* ℵ$^{c.a}$) + *η* ℵ$^{c.a}$ *Q* cxx milia] centum viginti millia *L δωδεκα μυριαδες* 𝔊 quae] qui *L οιτινες* 𝔊 scierunt] sciverunt *L εγνωσαν* 𝔊 dextram] + *αυτων* 𝔊 sinistram] + *αυτων* 𝔊

I. 5. ab eo] ab illo *S υπ αυτου Q** 153 et colles contremuerunt et] *om* ℵ* (*hab* ℵ$^{1?a?}$ partim rescr partim inst ℵ$^{c.c}$) contremuerunt] tremuerunt *S* et denudata est *ad fin. com.*] et formidavit universa terra et petrae confractae sunt ante eum *S* eius] + *η συμπασα* 𝔊 omnes] *om* 22 51 *Compl* 6. a facie] *προ προσωπου* 𝔏

irae eius quis sustinebit? Et quis resistit in ira animi ipsius? Animatio ipsius fluere facit principatus, et petrae dissolutae sunt ab illo.
7 [7] Bonus Dominus illis qui eum sustinent in die pressurae, et cognoscens illos qui eum timent . . . .

. . . .

Speculum.
12 [12] Haec dicit Dominus, princeps aquarum multarum . . .
14 [14] . . . . exterminabo sculptilia
15 tua, et fusilia tua in sepulturam . . . [15] Quia ecce veloces
pedes super montes evangelizantes et adnuntiantes pacem . .
II. 2 [2] . . . . Considera viam, tene lumbos,
viriliter age in virtute nimis.

Tyconius.
III. 3 [3] . . . . . non erat finis gentilibus illius . .

. . . .

16 [16] Multiplicasti mercatus tuos super astra caeli . . . . .
19 [19] . . . . super quem
non evenit malitia tua semper?

HABAKKUK.

Speculum.
I. 3 [3] Ut quid mihi ostendisti labores et dolores, ut viderem miseriam
et impietatem? Adversus me ortum est iudicium et iudex accepit.
4 [4] Propter hoc disiecta est lex et non perducitur in finem iudicium,
quia impius per potentiam deprimit iustum ideoque exiet iudicium
perversum . . . .

Luc. Cal.
13 [13] . . . . cur inspicis super contemptores?
Tacebis ob hoc quod devoret impius iustum? . . . . .

. . . .

Cyprian.
II. 1 [1] Super custodiam meam stabo et gradum figam super petram

. . . .

I 12–15 *Spec.* cxx I 15 Tert. *Adv. Marc.* iii. 16 II 2 *Spec.* cxix
III 3, 16 Tycon. *Reg. Quart.* III 16 *Spec.* cxvi III 19 Tycon. *Reg. Quart.*
Habakkuk I 3, 4 *Spec.* x I 4. 13 Luc. Cal. *De sanct. Athan.* i 35
II 1 Cypr. *De duplic. martyr.* 39

irae] *om* $Q^{*\,vid}$ (*hab.* $Q^{a\,(mg)}$) et quis resistit] *om* 62 14. tua 1°] *om* 𝔊 (*hab A*) sepulturam] + *σου* 𝔊 𝔏 (*om* 153) ℌ 15. Quia] quoniam *Tert om* 𝔊 𝔏 (*διοτι* 95 185) ℌ veloces] *om* 𝔊 pedes] *pr ως* 26 super montes] in monte *Tert* evangelizantes] -tis *Tert ευαγγελιζομενου* 𝔊 et adnuntiantes] *om Tert και απαγγελλοντος* 𝔊 𝔏 (*και απαγγελλοντες* 62 147) ℌ

II. 2. in virtute] + *σου* 26 49 106 153 A

III. 16. Multiplicasti . . . caeli] *om* ℵ* (*hab* $ℵ^{c.a}$) mercatus] negotiatores *S* super] sicut *S ως* $ℵ^{c.a}$ *ωσπερ* $ℵ^{c.b}$ astra] stellas *S*

I. 3. miseriam] *pr επι* 𝔏 A ortum est] *γεγονεν* 𝔊 accepit] + *κρισιν* 68 4. per potentiam] *om* 𝔊 deprimit] oppressit *L* 13. Tacebis . . . iustum] *παρασιωπησῃ εν τω καταπινειν ασεβη τον δικαιον* 𝔊 devoret] *καταπιειν* $ℵ^{c.b}$ (rursus *-πινιν*) Q* (*-πινειν* Q^{mg}) iustum] + *υπερ αυτον* 36 49 87 91 + *υπερ αυτο* 61 147

II. 1. et gradum figam] *om Q** (hab Q^{mg})

4 [4] . . . . iustus autem ex fide mea vivit. *Cyprian.*
5 [5] Ille vero qui praesumit et contumax est, vir sui iactans, nihil omnino
proficiet; qui dilatavit tamquam inferi animam suam . . .
9 [9] O qui adquirit avaritiam malam domui suae [*Luc. Cal.*] ut conlocet *Speculum. Luc. Cal.*
in altum nidum suum . . . .
10 [10] Cogitasti confusionem domui tuae . . . . peccavit *Speculum.*
12 anima tua . . . . [12] [*Luc. Cal.*] Vae qui aedificant civi- *Luc. Cal.*
tatem in sanguinibus et praeparant civitatem in iniquitatibus . .
16 [16] . . . . circumdedit te calix dexterae *Speculum.*
Domini et convenit iniuria super tuum . . . .
III. 2 [2] Domine audivi auditum tuum et extimui. Consideravi opera *Tertullian.*
tua et excidi mente. In medio duorum animalium cognosceris .
3 [3] . . . . texit caelos virtus eius et *Cyprian.*
4 laudis eius plena est terra. [4] Et splendor eius ut lux erit, cornua in
manibus eius erunt; et illic constabilita est virtus gloriae eius, et
5 constituet dilectionem validam. [5] Ante faciem suam ibit verbum, et
praecedet in campos secundum greges suos . . . . . .
6 [6] . . . defluxerunt gentes, quassati sunt montes vehementer, *Speculum.*
liquefacti sunt colles aeternales . . . .
9 [9] . . . . fluminibus disrumpetur terra, *Tertullian.*
10 [10] videbunt te, et parturient populi; disperges aquas gressu; dedit

II 4 Cypr. *Testim.* i 5; iii 42; *Spec.* xxxiv, cxxv II 5 Cypr. *Epist.* lix 3, lxviii 4; *Spec.* xxxiv; Luc. Cal. *De sanct. Athan.* i 36 II 9 Luc. Cal. *De sanct. Athan.* i 36 II 9, 10 *Spec.* xxii, xcviii II 12 Luc. Cal. *De sanct. Athan.* i 36 II 16 *Spec.* cxxxiii. III 2, 3, 4 Tert. *Adv. Marc.* iv 22 III 3–5 Cypr. *Testim.* ii 21 III 6 *Spec.* cxxi III 8–13 Tert. *Adv. Marc.* iv 39

4. iustus] + *μου* 𝔅 *A* mea] *om* 𝔅 36 153 185 sua *S* (al = *C*) 5. vero] *al* autem *C* praesumit et] *al om C* sibi placens autem contemptor et vir superbus nihil proficiet *S* placens et contemptor vir superbus nihil proficiet qui dilatavit sicut inferus animam *L* Ille vero . . . est] *ο δε κατοιομενος καταφροντης* 𝔊 et] *om* B *hab* B^{ab} vir sui iactans] *om* $𝔊^{B}$ 𝔏 𝔅 *ανηρ αλαζων* $B^{ab\,mg}$ ℵ *A Q*
9. adquirit avaritiam] fundat fundationem *L* altum] *οικō* ℵ* (*υψος* $ℵ^{c.a,\,c.b}$)
12. qui aedificant] *ο οικοδομων* 𝔊 praeparant] *ετοιμαζων* 16. te] *pr επι* 𝔊 (*om επι Compl*) convenit . . . tuum] *om* ℵ* *hab* $ℵ^{c.a}$

III. 2. extimui] *εφοβηθην* 𝔊 𝔏 (*exc* 62 147 *ευλαβηθην*) 𝔅 consideravi] *pr κυριε* 𝔏 49 68 91 *pr* $\overline{κε}$ ℵ 3. texit] operuit *Tert* 4. Et splendor eius ut lux erit] *Tert* = *C διαυγασμα φωτος εσται αυτω* 62 147 erunt] *om* 𝔊 𝔏 (*υπαρχει αυτω* 36 62 147) 𝔅 *A* (cum *υπαρχει* in charact. minore) et illic . . . eius] *και εθετο αγαπησιν κραταιαν ισχυος αυτου* 𝔊 𝔏 (*exc* 62 147) 𝔅 *εκει επεστηρικται η δυναμις της δοξης αυτου* 62 147 (23 239) 5. praecedet] *εξελευσονται* Q^{a} (*-σεται Q*) 49 153 233 in campos] *εις πεδιαν* $ℵ^{c.a}$ *εν πεδιλοις A Q* 26 233 *εις παιδειαν* 𝔏 (*exc* 48 62 147 234) 𝔅 (*exc* 26 49) secundum greges suos] *al* sec. gregus suos *al* sec. gressus suos *C* *κατα ποδας αυτου* $𝔊^{B}$ 𝔏 (*exc* 153 233) 𝔅 (*exc* 26 49) *οι ποδες αυτου A Q* 26 49 153 233
9. fluminibus] *ποταμων* 𝔊 𝔏 (*exc* 95 185) 𝔅 (*exc* 26) *ποταμω* $ℵ^{c.a}$ (postea *-μων*) 26 *ποταμοις* 95 185 10. disperges] *σκορπιζων* 𝔊 (*διασπερεις Compl*) gressu]

11 abyssus sonum suum, sublimitas timoris eius elata est. [11] Sol et luna
constitit in suo ordine, in lucem coruscationes tuae ibunt, in fulgorem,
12 fulgor scutum tuum. [12] In comminatione tua diminues terram, et in
13 indignatione tua depones nationes. [13] Existi in salutem populi tui
Auct. c. Fulg. Donat. ad salvos faciendos Christos tuos . . . [*Auct. contra Fulg.*
15 *Donat.*] [15] Imposuisti in mari equos tuos, turbantes aquas multas
Cyprian. 17 . . . [*Cypr.*] [17] Ficus non adferet fructum et non erunt
nascentia in vineis. Mentietur opus olivae et campi non praestabunt
cibum. Deficient a pabulo oves et non erunt in praesepibus boves.
18 [18] Ego autem in Domino exultabo, gaudebo in Deo salutari meo.

ZEPHANIAH.

Cyprian. I. 2, 3 [2] Defectione deficiat a facie terrae, dicit Dominus; [3] deficiat
homo et pecudes, deficiant volucres caeli et pisces maris: et auferam
iniquos a facie terrae . . . .
7 [7] Metuite a facie Domini Dei: quoniam prope est dies eius,
quia paravit Dominus sacrificium suum, sanctificavit electos suos
Auct. c. Fulg. Donat. 8 . . . [*Auct. contra Fulg. Donat.*] [8] Erit in die sacrificii
Domini et vindicabo in principibus et in omnes vestitos veste aliena
Speculum. 11 [11] . . . [*Speculum.*] disperierunt omnes qui exaltantur
Luc. Cal. 12 in argento et auro. [*Luc. Cal.*] [12] Et erit in illo die scrutinabo
Hierusalem cum lucerna: defendam super viros, qui contemptores
sunt ne custodiant mandata . . . .
Cyprian. 13 [13]. . . . aedificabunt domos, et non inhabitabunt: et

III 15 Auct. *contra Fulg. Donat.* III 17, 18 Cypr. *Ad Demet.* xx
Zephaniah I 2, 3 Cypr. *Testim.* iii 47 I 7 Cypr. *Testim.* ii 20 I 8 Auct. *contra Fulg. Donat.* I 11 *Spec.* xxii I 12 Luc. Cal. *De sanct. Athan.* i 36; *Spec.* (Aug.) xvi I 13, 14 Cypr. *Testim.* iii 61

πορειας αυτου A Q 26 36 49 106 153 233 elata est] *επηρθη* 𝔊 (*υψωθη Compl*) 11. in lucem] *εις φως* 𝔊 (*εν φωτι Compl*) 12. tua 1°] *om* 𝔊 𝔏 (*exc* 95 185 233) 𝔓 (*exc* 26 49) *hab. A Q^{mg}* tua 2°] *om* 𝔊 𝔏 (*exc* 233) 𝔓 (*exc* 49) *hab A Q^{mg}* depones] *καταξεις* 𝔊 *καταρξεις Q* (*καταξ. Q^{mg}*) 13. ad salvos faciendos] *του σωσαι* 𝔊 Christos tuos] *τον χριστον σου* 𝔊^{B} (*τους χριστους* 𝔏 𝔓 ℵ$^{c.c\,(vid)}$ A Q) 15. Imposuisti] *pr και* 𝔊 *επιβιβας* 𝔊^{B} *επεβιβασας* 𝔏 (*exc* 62 147) 𝔓 ℵ$^{c.a}$ *A Q* aquas multas] *υδωρ πολυ* 𝔊 (*υδατα πολλα* 𝔏 𝔓 ℵ$^{c.b}$) 17. Ficus] *pr διοτι* 𝔊 erunt] *υπαρχουσιν* 𝔊 *υπαρξουσι* 𝔏 (*exc* 48 51 62 147 233) 𝔓 (*exc* 49 68) in praesepibus boves] + *εξ ιασεως αυτων Q** (*εξ ιλασεως αυτων Q^{a}*) + *εξιλασεως αυτων A* 26 153 *εξιλασεως αυτης* 233 18. in 1°] *επι* A Q in 2°] *επι* 𝔊

I. 2. deficiat] *εκλιψετω* ℵ* (*εκλιπετω παντα* ℵ$^{c.a}$) *εκλιπετωσαν* ℵ$^{c.b}$ 3. deficiat] *εκλιψετω* ℵ* (*εκλιπ.* ℵ$^{c.a, c.b}$) *εκλειπετω* A Q deficiant] *εκλιψετω* ℵ* (*εκλιπ.* ℵ$^{c.a, c.b}$) Q *εκλειπετωσαν* A maris] + *και ασθενησουσιν οι ασεβεις* (*βασιλεις* ℵ* (*ασ* sup ras ℵ^{1}) 𝔊 𝔏 (*exc* 22 *και τα σκανδαλα τοις ασεβεσι και ασθενησουσιν οι ασεβεις*) 𝔓 7. eius] *του Κυριου* 𝔊 8. Erit] *pr και* 𝔊 principibus] + *και επι τον οικον του βασιλεως* 𝔊 11. in argento] *om* in 𝔊 (*hab* 311) et auro] *om* 𝔊 12. *S* = *Vulg* (*exc* Hierusalem *S* Jerusalem *Vulg* lucernis *S* in lucernis *Vulg*) ne custodiant mandata] *επι τα φυλαγματα αυτων* 𝔊 13. inhabitabunt] + *εν αυταις* 𝔊 (*om Compl*)

14 instituent vineas et non bibent vinum earum. [14] Quia prope est dies
Domini . . . .
15 vox diei Domini amara et dura, constituta dies potens. [15] Dies *Speculum.*
iracundiae dies ille, dies tribulationis et necessitatis, dies infelicitatis
et exterminii, dies tenebrarum et tempestatis, dies nubis et caliginis,
16 [16] dies tubae et clamoris super civitates firmas, et super angulos
17 excelsos [17]. . . . . . effundam sanguinem eorum sicut
18 limum et carnes eorum sicut stercora boum, [18] et argentum et aurum
eorum non poterit liberare eos in die irae Domini . . . .
II. 1, 2 [1] Convenite et congregamini populus indisciplinatus; [2] prius
quam efficiamini sicut flos praeteriens, prius quam superveniat super
vos dies iracundiae Domini, antequam veniat super vos dies furoris
3 Domini. [3] Querite Dominum omnes humiles terrae, aequitatem
operamini et iustitiam quaerite, et respondete ea, ut protegamini in
die iracundiae Domini.
11 [11] Praevalebit Dominus adversus eos et disperdet omnes Deos gentium *Coll. Carth.*
terrae, et adorabunt eum unusquisque de loco suo omnes insulae
gentium . . . .
13 [13] Et extendet manum suam in Aquilonem et perdet Assyrium, et *Tyconius.*
14 ⟨ponet⟩ illam Nineve exterminium sine aqua in desertum, [14] et
pascentur in medio eius greges, omnes bestiae terrae, et chameleontes
et hericii in laquearibus eius cubabunt et bestiae vocem dabunt in
fossis eius, et corvi in portis eius, quoniam cedrus altitudo eius.

I 14–18 *Spec.* xxvi   II 1–3 *Spec.* v   II 3 Lucif. Cal. *De sanct. Athan.* i 36
II 11 Coll. Carth. *Gesta.* lv   II 13, 14 Tycon. *Reg. Quart.*

14. dies] *om* 𝔊   15. dies tribulationis et necessitatis] *om* A   infelicitatis] *αωριας* 𝔊 𝔏 (*exc* 153) *Q* 26 106 *ταλαιπωριας* 68 87 91 ℵ^c.b   17. effundam] *εκχεει* 𝔊 𝔓 *εκχεω* 𝔏   stercora boum] *βολβιτα* 𝔊   18. argentum] + *αυτων* 𝔊 𝔏 (*exc* 95 185) 𝔓   non poterit] *ου μη δυνηται* 𝔊^B 𝔓 *ου μη δυνηθη* 𝔏 *ου μη δυνωνται* ℵ* (-*νηται* ℵ^c.b)

II. 1. congregamini] *συνδεθητε* 𝔊 𝔏 (*exc* 62 95 147 185) 𝔓 *συνδεηθητε* 62 95 147 185 ℵ^c.a (rursus *συνδεθ.*)   2. praeteriens] + *ημερας* 𝔏   prius . . . Domini 1°] *om* ℵ^c.b   dies 1°] *om* 𝔊 (*hab* 130)   3. et iustitiam quaerite] *και ζητησατε δικαιοσυνην ζητησατε πραοτητα* 𝔏 *και δικαιοσυνην ζητησατε* 𝔊 𝔓   ut protegamini] sicut tegamini *L*   iracundiae] irae *L*   11. praevalebit] *επιφανησεται* 𝔊^B *επιφανης εσται* ℵ* (-*στε*) *A* (-*σετε* ℵ^c.a -*σεται* ℵ^c.b *postea εσται revoc.*) 49 62 95 106 147 153 185   adorabunt] *προσκυνησει* 68 87 91 *προσκυνησουσιν* 𝔊 𝔏   13. extendet] *εκτενω* 𝔊 𝔓 ℵ^c.b postea -*νι*) A Q Γ *εκτενει* 𝔏 (*exc* 62 147 153 233)   suam] *μου* 𝔊 𝔓 ℵ^c.b (postea *αυτου*) A Q Γ *αυτου* 𝔏 (*exc* 62 147 153 233)   perdet] *απολω* 𝔊 𝔓 (*exc* 26 49 106) ℵ^c.b (postea -*λι*) Q Γ *απολει* 𝔏 (*exc* 153)   ponet] *θησω* 𝔓 (*exc* 68 87 91) ℵ^c.b (postea -*σι*) Γ *θησει* 𝔊 𝔏 (*exc* 153)   illam] *om* 𝔊   Nineve] *Νινευην* ℵ*   exterminium] *pr εις* 𝔊   in desertum] *ως ερημον* 𝔊   14. pascentur] *νεμησεται* 𝔏 *νεμησονται* 𝔊 𝔓 (*νεμηθησονται* Γ)   omnes] *pr και* 𝔊   hericii] *εχιδνοι Q** *εχινοι* 𝔊 *Q^a*   corvi in portis eius] *om* ℵ* (*hab* ℵ^c.a)   altitudo] *ανταλλαγμα Q** *αναστημα* 𝔊^B 𝔏 𝔓 *ανατεμα Q^a* A Γ*

III. 1 1 Civitas contemnens quae habitat in spe, quae dicit in corde
suo, Ego sum et non est post me adhuc! quomodo facta est in
exterminium pascua bestiarum! omnis qui transit per illam sibilabit,
2 et movebit manus suas. 2 O inlustris et redempta civitas, columba
quae non audit vocem, non recepit disciplinam, in Domino non est con-
3 fisa, et ad Deum suum non adpropinquavit. 3 Principes eius in ea ut
leones frementes, iudices eius ut lupi Arabiae non relinquebant in
4 mane. 4 Profetae eius spiritu elati viri contemptores, sacerdotes eius
5 profanant sacra et conscelerant legem. 5 Dominus autem iustus in
medio eius non faciet iniustum . . . .

. . . .

Cyprian. 8 8 Exspecta me, dicit Dominus, in die resurrectionis meae in testi-
monium, quoniam iudicium meum ad congregationes gentium, ut
excipiam reges, et effundam super eos iram meam . . . .

. . . .

III 1–5 Tycon. *Reg. Quart.*; Luc. Cal. *De sanct. Athan.* i 36 III 1, 2 Cypr. *Ad Novat.* v III 4 *Spec.* xlvi III 8 Cypr. *Testim.* iii 106; *De bono pat.* xxi.

III. 1. Civitas] *pr* αυτη 𝔊 in spe] επ ελπιδι 𝔊 εν ελπ. *Q** (*superscr.* π *Q*^a vid^) 2. Columba non exaudit vocem, id est praeclara et redempta civitas, non recepit doctrinam, et in Dominum fidens non fuit *C* inlustris] quae erat splendida *L* quae] *om* 𝔊 vocem] + σου 68 87 disciplinam] παιδιας ℵ* (-διαν ℵ^c.a, c.b^) non adpropinquavit] non accessit *L* ουκ ηγγικεν *Q* 153 233 ουκ ηγγισεν 𝔊 𝔏 (*exc* 153 233) 𝔓 3. in ea] *om L hab* 𝔊 (*om Arm.*) ut 1° 2°] sicut *L* frementes] fremunt *L* non relinquebant] non subreliquierunt *L* 4. spiritu elati] spiritales *L* eius 2°] αυτων Γ profanant *ad fin com*] contaminant se et impie agunt *L* contaminant sancta et reprobant legem *S* sacra et conscelerant] *om* ℵ* (*hab* ℵ^c.a^) legem] *pr* εις τον 𝔏 5. iustus] + est *L* non] *pr* et *L* 𝔊 iniustum] iniuste *L* αδικιαν 62 147 αδικον 𝔊 𝔏 (*exc* 62 147) 𝔓 8. Exspecta] *pr* δια τουτο 𝔊 in die] εις ημεραν 𝔊 (εν ημερα 42 240 *Compl*) iram meam] *pr* πασαν 𝔊 𝔏 𝔓 *pr* την οργην μου 𝔏 ℵ^c.b (vid)^ (*postea ras*)

W. O. E. Oesterley.

THE METRICAL ENDINGS OF THE LEONINE SACRAMENTARY.

It is now more than twenty years since M. Noël Valois, by the publication of his study of the rhythmical system known as the 'cursus Leoninus' or 'stylus Gregorianus', as it appears in the Papal bulls of the middle ages[1], awakened interest in the history and developement

[1] *Étude sur le rhythme des bulles pontificales: Bibl. de l'École des Chartes* 1881.